

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-07-02
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 31528-10
 Enhet 14

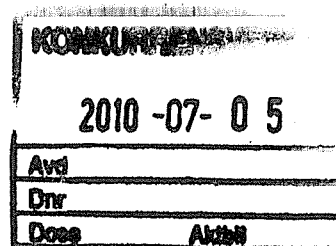
SÖKANDE

STARK Fasadenovering i Sverige AB, 556660-6157
 Box 6081
 141 06 Kungens Kurva

Ombud: Advokat Liselott Fröstad och jur. kand. Fredrik Ulvenfalk Berg
 Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB
 Box 3124
 103 62 Stockholm

MOTPART

AB Familjebostäder, 556035-0067
 Box 49103
 100 28 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 37665

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post:		
		forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND OCH YRKANDEN

AB Familjebostäder (Familjebostäder) genomför en upphandling av utförande av puts och tilläggsisolering på delar av sitt hyresfastighetsbestånd i Tallkrogen i Stockholm på totalentreprenad (projektnummer 5761).

Familjebostäder har i tilldelningsbeslut den 18 maj 2010 meddelat att man antagit ett annat anbud än anbudet från STARK Fasadenovering i Sverige AB.

STARK Fasadenovering i Sverige AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att den aktuella upphandlingen inte får avslutas innan rättelse vidtagits genom en ny anbudsutvärdering varvid bolagets anbud ska anses vara mest ekonomiskt fördelaktigt. I andra hand yrkas att förvaltningsrätten beslutar om att upphandlingen ska göras om.

Familjebostäder bestrider bifall till ansökan.

Förvaltningsrätten har i beslut den 28 maj 2010 förordnat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

UTVECKLANDE AV TALAN

Bolaget anför till stöd för sin talan bland annat följande. I förfrågningsunderlaget anges att vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga kommer hänsyn att tas till omständigheter enligt följande rangordning:

1. Kvalitet	40 %
2. Pris	35 %
3. Färdigställandetider	25 %

Dessutom framgår att i fråga om den inbördes rangordningen i ovan angivna punkter så kommer dessa att värderas i fallande prioritetsordning. Utöver det anges inte några omständigheter som utvisar på vilket sätt kvalitet och pris ska utvärderas eller hur värderingen kommer att utföras. Avseende färdigställandetid anges endast att tiden kommer att värderas utifrån samtliga anbuds färdigställandetider. Inget anges om hur värderingen kommer att ske eller på vilka villkor. När det gäller utvärderingskriterierna anges inte hur utvärderingen kommer att gå till eller på vilket sätt poängsättning kommer att ske. Bolaget begärde att få ta del av den detaljerade utvärderingen avseende upphandlingen och tillställdes den 24 maj 2010 en handling, daterad den 24 maj 2010. Utvärderingen daterad den 24 maj 2010 är snarlik utvärderingen daterad den 18 maj 2010 som bifogades tilldelningsbeslutet. Det framgår fortfarande inte hur utvärderingen har genomförts avseende pris, kvalitet eller tid. De i utvärderingarna angivna parametrarna och beräkningsgrunderna går inte heller att återfinna i förfrågningsunderlaget. Familjebostäder har åsidosatt reglerna om transparens och förutsebarhet genom att underlåta att i förfrågningsunderlaget ange den poängsättnings- och utvärderingsmodell som använts vid utvärderingen av anbudet. Den utvärderingsmodell som använts har inte varit förutsebar och har inte heller inneburit att samtliga anbudslämnare behandlats lika. Bolaget kan komma att lida skada på grund av åsidosättandet av reglerna.

Familjebostäder anför bland annat följande. Utvärderingen har skett likartat för alla anbud. Dock medges att villkoren och förutsättningarna för själva utvärderingen inte har angivits i förfrågningsunderlaget.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

1 kap. 9 § LOU har följande lydelse. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt

samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

16 kap. 2 § första stycket LOU har följande lydelse. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget, Administrativa föreskrifter för totalentreprenad, AFB. 52. Värderingsgrunder vid prövning av anbud, anges bl.a. följande.

Vid bedömning av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga kommer hänsyn att tas till de omständigheter som rangordnas enligt nedan:

1. Kvalitet	40 %
2. Pris	35 %
3. Färdigställandetider	25 %

I fråga om den inbördes rangordningen under respektive punkt ovan anges dessa i fallande prioritetsordning där a värderas högre än b och så vidare.

1. Vid utvärdering av kvalitet kommer följande att beaktas
  - a) beställarens egna erfarenheter av entreprenörens kvalitet i utförandet
  - b) annans erfarenhet av entreprenörens kvalitet av utförandet, vilka erfarenheter kommer att inhämtas genom kontakt med referenser
  - c) företagets kvalitetssystem, vilket utvärderas genom att anbudsgivaren skall ange av honom utförda referensprojekt, som kan ligga till grund för värdering och kontroll av dessa samt
  - d) utbildning och yrkeskvalifikationer beträffande de personer som skall utföra tjänsterna.
2. Vid utvärdering av pris kommer följande att beaktas
  - a) anbudssumman
  - b) å-priser
  - c) entreprenörarvoden
3. Med färdigställandetider avses
  - färdigställandetid med hänsyn till fuktsäker byggnad med för hyresgästen fungerande servicefunktioner som entréer,

tvättstuga, soprum, kabel-tv, telefon m.m. Färdigställandetiden kommer därefter att värderas utifrån samtliga anbudsmedfärdigställandetid.

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget har anfört att förfrågningsunderlaget och den utvärderingsmodell som använts brister i transparens och förutsebarhet och att samtliga anbudsgivare inte heller behandlats lika.

Det ställs höga krav på både förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller för att de inte ska komma i konflikt med principerna i 1 kap. 9 § LOU. EG-domstolen uttalade i Siac-målet (C-19/00) bl.a. följande. ”Tilldelningskriterierna ska vara formulerade, i kontraktshandlingarna eller i meddelande om upphandling, på ett sådant sätt att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt.” Regeringsrätten uttalade i avgörandet RÅ 2002 ref. 50 att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

Förvaltningsrätten konstaterar att det i nu aktuellt förfrågningsunderlag saknas beskrivning av hur utvärderingen skulle genomföras samt uppgift om beräkningsmodell för poängsättning av de angivna kriterierna. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att det i förfrågningsunderlaget finns inbyggt en sådan oförutsebarhet och ett utrymme för subjektiva bedömningar som inte kan accepteras. Förfrågningsunderlaget och det sätt som Familjebostäder genomfört utvärderingen på strider således mot kraven på förutsebarhet och transparens. På grund härav och då felaktigheterna i upphandlingen har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada föreligger förutsättningar för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU.

Vid denna bedömning saknar förvaltningsrätten anledning att pröva huruvida samtliga anbudsgivare behandlats lika vid utvärderingen av anbudet.

Förvaltningsrätten konstaterar att det vid ett ingripande enligt LOU endast är möjligt att förordna att upphandlingen ska göras om eller att den ska rättas på visst sätt. Det åvilar förvaltningsrätten att besluta vilken form av ingripande som är lämpligt för det fall det kan konstateras att en upphandling genomförts i strid mot LOU. Förvaltningsrätten är här inte bunden av sökandens yrkanden eller den ordning de uppställts i (jfr RÅ 2005 ref 47).

Förvaltningsrätten har konstaterat att det föreligger allvarliga brister i förfrågningsunderlaget och utvärderingen. Felen ligger inbyggda i förfrågningsunderlaget och därför måste anses ha påverkat upphandlingens konkurrensuppsökande fas. En mindre ingripande åtgärd i form av rättelse kan därför inte bli aktuell. Upphandlingen ska således göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A).

Annika Falkenborn
Rådman

Handläggare har varit Johanna Gustafson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.